

BIBLIOTEKA SZKOLNA WSPOMAGA WAS ZDALNIE

Boże Narodzenie to jedno z najpiękniejszych świąt. Na pewno każdy z Was nie potrafi się już doczekać wigilijnej kolacji, choinki, kołęd i oczywiście prezentów. Ale czy znacie tradycje i zwyczaje świąteczne?

1. KTÓREGO DNIA OBCHODZIMY BOŻE NARODZENIE

- a) 20 grudnia.
- b) 25 i 26 grudnia.
- c) 24 grudnia.

2. KIEDY ZASIADAMY DO WIECZERZY WIGILIJNEJ ?

- a) Gdy jest już ciemno.
- b) Gdy na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka.
- c) O godzinie 18.

3. CO SYMBOLIZUJE 12 POTRAW NA STOLE WIGILIJNYM?

- a) 12 Apostołów.
- b) 12 gwiazdek na niebie
- c) 12 aniołów.

3. DLACZEGO ZOSTAWIA SIĘ DODATKOWE PUSTE NAKRYCIE NA STOLE WIGILIJNYM?

- a) To wigilijna dekoracja.
- b) Dla niespodziewanego gościa.
- c) Dla Babci

4. DLACZEGO DZIELIMY SIĘ W CZASIE WIECZERZY WIGILIJNEJ OPŁATKIEM?

- a) Dzielimy się opłatkiem na znak rozpoczęcia kolacji.
- b) Dzielimy się opłatkiem żeby lepiej nam smakowała wieczerza.
- c) Dzielimy się opłatkiem na znak wzajemnej przyjaźni, miłości i wybaczenia.

5. PO CO WKŁADA SIĘ SIANKO POD OBRUS WIGILIJNY?

- a) Jest symbolem żłóbka, w którym leżało Dzieciątko Jezus.
- b) Jest karmą dla zwierząt.
- c) Jest ozdobą stołu.

**6. JAKĄ NAZWĘ NOSI UROCZYSTA MSZA ŚWIĘTA
ODPRAWIANA O PÓŁNOCY
W WIGILIĘ BOŻEGO
NARODZENIA?**

- a) Rezurekcja.
- b) Roraty.
- c) Pasterka.

**7. Z JAKIEGO KRAJU POCHODZI ZWYCZAJ STROJENIA
CHOINKI?**

- a) Z USA.
- b) Z Niemiec.
- c) Z Anglii.

**9. JAKIE IMIONA NOSILI TRZEJ
KRÓLOWIE, KTÓRZY PRZYBYLI Z
DARAMI DO DZIECIĄTKA?**

- a) Kefas, Malachiasz i Barabasz
- b) Kacper, Melchizedek i Barnaba
- c) Kacper, Melchior i Baltazar

Oprac. własne

**10. JAK NAZYWAJĄ SIĘ PIEŚNI ŚPIEWANE
W OKRESIE BOŻEGO NARODZENIA?**

- a) Hymny
- b) Pasje
- c) Kolędy

**11. JAKIE POSTACIE
UMIESZCZA SIĘ W SZOPCE
BETLEJEMSKIEJ?**

- a) Święta Rodzina, wół, osiołek, owce, pasterze, anioł i trzech królowie
- b) Święta Rodzina, wół, osiołek, gęsi, psy, koty, pasterze, aniołowie
- c) Święta Rodzina, wół, osiołek, pasterze, wielbłąd, dzieci, aniołowie

**12. JAKIE CHARAKTERYSTYCZNE
CIASTECZKA PIECZEMY W
NASZYCH DOMACH NA ŚWIĘTA ?**

- a) Ciasteczka maślane
- b) Pierniki
- c) Herbatniki

Rozwiązanie: 1c, 2b, 3a, 4b, 5c, 6a, 7c, 8b, 9c, 10c, 11a, 12b.

Wieczór wigilijny

*Biały obrus lśni na stole,
pod obrusem siano.*

*Płoną świeczki na choince
co tu przyszła na noc.*

*Na talerzu kłuskę z makiem,
karp jak księżyc srebrny.*

Zasiadają wokół stołu

dziadek z babcią, krewni.

Już się z sobą podzielili

opłatkiem rodzice.

Już złożyli wszyscy wszystkim

moc serdecznych życzeń.

ŚWIĄTECZNA GRA RODZINNA

5 SEKUND

Co będzie potrzebne?

- karty z pytaniami
- nożyczki do wycięcia
- stoper

Każdy gracz losuje kartkę z pytaniem i ma 5 sekund na udzielenie odpowiedzi. Jeśli się uda zdobywa punkt. Wygrywa osoba z największą ilością punktów.

Można również dodać zasadę, że gdy jedna osoba nie odpowie na pytanie, przechodzi ono do następnej osoby, a ta nie może już powtórzyć odpowiedzi poprzednika.

Gra dla 2-5 graczy.

Wymień 3 zwierzęta, które były w szopce	Wymień 3 słowa, kojarzące się z zimą	Wymień 3 kolędy	Wymień 3 świąteczne piosenki, nie kolędy
Wymień 3 atrybuty Świętego Mikołaja	Wymień 3 słowa, kojarzące się z Sylwestrem	Wymień 3 potrawy wigilijne	Wymień 3 rozgrzewające napoje
Wymień 3 tradycje Bożonarodzeniowe	Wymień 3 słowa kojarzące się z Bożym Narodzeniem	Wymień 3 ozdoby choinkowe	Wymień 3 świąteczne filmy
Wymień 3 świąteczne bajki	Wymień 3 prezenty, które chciałoby dostać dziecko	Wymień 3 zabawy na śniegu	Wymień 3 rzeczy, którym ozdabiamy bałwana

ŚWIĄTECZNA GRA RODZINNA

KALAMBURY ŚWIĄTECZNE

Zabawa dla co najmniej 4-6 osób.

1. Dzielimy uczestników (rodzinę) na drużyny kilku osobowe.
2. W każdej rundzie poszczególna drużyna odgaduje hasło przedstawiane przez jednego członka drużyny. Młodsze dzieci mogą prezentować hasło wraz ze starszą osobą.
3. W poszczególnych etapach zabawy hasła przedstawiane – „pokazywane” są gestami lub rysunkami na dużym arkuszu papieru
4. Zarówno podczas pokazywania, jak i rysowania, nie wolno używać słów, ani dźwięków.
5. Jeśli drużyna odgadnie hasło zdobywa punkty.
6. Przed grą warto ustalić czas, który drużyna będzie miała na odgadnięcie hasła.

Święty Mikołaj	Rudolf Czerwononosy Renifer	Kevin sam w domu
Opłatek	Ubierać choinkę	Lepienie bałwana
Cicha noc	Pierwsza gwiazdka	Trzej Królowie
Sianko pod obrusem	Kolędnicy	Pasterka
Kolacja Wigilijna	Bitwa na śnieżki	Kulig

Otwierać prezenty	Robić anioły na śniegu	Szopka
Pada śnieg	Jeździć na łyżwach	Różga
Karp	Bombka	Mróz
Żłobek	Igloo	Czapka
Szalik	Lulaj ze Jezuniu	Sanki

Źródło: pl.pinterest.com

NOWY CYKL Z LEKTURĄ SZKOLNĄ ZA PAN BRAT

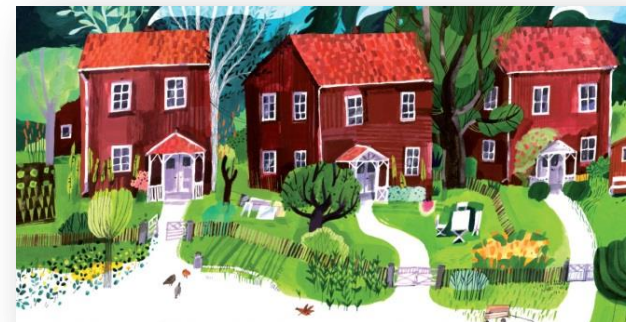
Geneza

„Dzieci z Bullerbyn” to powieść Astrid Lindgren, pisarki ze Szwecji. Pierwsza część książki powstała w 1947 roku, a kolejne dwie ukazały się w 1949 i 1952 roku. Polskie tłumaczenie książek Lindgren wyszło w 1957 roku pod nazwą „Dzieci z Bullerbyn” i zawierało wszystkie trzy części.

Wiele wskazuje na to, że pomysły swoich książek czerpała z własnych wspomnień, wychowywała się razem z trójką rodzeństwa na wsi w ubogiej wsi Vimmerby położonej w Smalandii. Jak dzieci z Bullerbyn, także Astrid i jej rodzeństwo całymi dniami bawili się, ale pomagali także rodzicom w pracach polowych, o czym Lindgren wspomina w swej biografii.

Czas i miejsce akcji

Czas akcji obejmuje rok – od rozpoczęcia ferii świątecznych do zakończenia kolejnych. Opisywane są święta i ważne wydarzenia w życiu dzieci (np. wakacje, urodziny). Akcja toczy się w położonej w górach małej wiosce Bullerbyn, a także w pobliskich większych miasteczkach, gdzie dzieci uczęszczają do szkoły lub chodzą na zakupy.

Problematyka

Astrid Lindgren opisuje rok z życia Lisy, Lassego, Bossego, Ollego, Anny i Britty – zaprzyjaźnionych sąsiadów z Bullerbyn. Czytamy o ich zabawnych przygodach, o tym jak przeżywane są w Bullerbyn ważne wydarzenia, takie jak święta czy narodziny nowych mieszkańców.

Dzięki wspólnym zabawom rozwija się nie tylko ich wyobraźnia, ale i odpowiedzialność. Wspólne spędzanie czasu pozwala im łatwo odnaleźć się w grupie rówieśników, nie mają problemów w szkole, są przyjaźnie i życzliwie nastawione do ludzi.

Dzieci uczą się szanować przyrodę i dbać o nią, potrafią dzielić się z innymi, nie są rozkapryszone ani marudne. Astrid Lindgren pokazuje jak ważne dla rozwoju dzieci jest spędzanie czasu w grupie rówieśniczej. Ponadto przedstawia obraz życia mieszkańców małej osady Bullerbyn, z dala od miejskiego ruchu i gwaru. Wszyscy się znają, pomagają sobie i są do siebie życzliwie nastawieni.

Charakterystyka bohaterów

Lisa jest narratorem w książce. To rezolutna ośmioletnia dziewczynka obdarzona bujną wyobraźnią. Lisa to ciepła osoba, lubiana przez mieszkające w sąsiedztwie dzieci. Ma dobry kontakt ze starszymi braćmi, chętnie pomaga rodzicom w pracach

przy gospodarstwie, przyjaciołom w kłopotach i znajomym w codziennych zajęciach.

Britta jest uczynna, koleżeńska, otwarta, radosna. Potrafi cieszyć się z przyjaźni z dziećmi, z drobnych podarunków. Umie dzielić się z innymi tym, co ma. Jest pełna optymizmu i wrażliwości na cierpienia innych. Jest rozsądna, choć czasem jak każde dziecko wpada w tarapaty.

Wspólnie ze swoją siostrą, rodzicami i dziadkiem mieszka w Zagrodzie Północnej. Ma 9 lat i jest najlepszą przyjaciółką Lisy. Spośród całej szóstki bohaterów jest najbardziej rozsądna i dojrzała. To ona jest także najlepszą uczennicą w klasie, pracowitą i bardzo uczynną.

Anna to młodsza siostra Britty, ma 7 lat. Jest wesoła i pomysłowa. Bardzo lubi bawić się z Lisą i wspólnie udają dorosłe panie, które odwiedzają się ze swoimi dziećmi.

Siostry mają dziadka, z którym uwielbiają rozmawiać, i którego kochają wszystkie dzieci z Bullerbyn.

Bosse ma 8 lat i jest bratem Lisy i Lassego.

Na początku marzył o zostaniu w przyszłości wodzem Indian, dlatego wspólnie z pozostałymi dziećmi często bawili się w budowanie szałasów. Uwielbia ptaki i zbiera ich jaja. Posiada także własną kurę – Albertynę. Jest bardzo opiekuńczy i gdy tylko zajdzie taka potrzeba, staje w obronie swojej młodszej siostry, Lisy.

Lasse to starszy brat Lisy. Często wpada w kłopoty, z których muszą ratować go przyjaciele. Kilkakrotnie urządza niebezpieczne zabawy, które nierzadko kończą się dla niego niefortunnie.

Mimo szalonych pomysłów, Lasse jest mądrym chłopcem. Ma ogromną wyobraźnię i dzięki jego pomysłom dzieci przenoszą się raz do krainy Indian, innym zaś razem na Wyspę Skarbów.

Lasse jest zawsze pełnym energii, radosnym i zadowolonym z życia dzieckiem. Czuje się też odpowiedzialny za młodsze rodzeństwo i potrafi się nim opiekować.

Olle ma 8 lat. Posiada psa Svippa, kupionego od szewca, który w ogóle się nim nie zajmował i głodził go oraz kota Malkolma. Chłopiec lubi się bawić z dziewczynkami, dlatego koledzy często dogryzają mu z tego powodu. Olle nie przejmuje jednak się tym wcale. Jest bardzo zabawny i najgrzeczniejszy ze wszystkich bohaterów. Ollego wyróżnia też to, że potrafi szybko biegać.

Boże Narodzenie w Bullerbyn

Niedługo przed Bożym Narodzeniem Lisa zmartwiła się powtarzaniem co dzień w drodze do szkoły przekonaniem Lassego, iż śniegu nie będzie, bardzo **lubiła bowiem**

nastrój Świąt odbywających się na tle śnieżnobiałego otulonego zewsząd lekkim puchem krajobrazu. Jej obawy rozwiązała potężna zamieć śnieżna, która zasypała całe Bullerbyn w ciągu kilku godzin i uniemożliwiła dzieciom powrót ze szkoły do domu. Wieczorem Lisę, jej braci i resztę dzieciaków odnalazł tato torujący drogę do miasteczka pługiem.

Ostatniego dnia przed feriami **dzieci śpiewają w szkole wesole świąteczne piosenki i otrzymują od pani kolorowe książki z obrazkami,** zamówione wiele miesięcy wcześniej. W domu rozpoczynają się przygotowania – dzieci **wynoszą do ogrodu świąteczne sнопki dla ptaków, lepią kolorowe koszyczki na**

choinkę oraz biorą udział w rytuale wypiekania aromatycznych pierników.

W domu Lisy każde z dzieci otrzymuje po kawałku ciasta i lepi z niego najrozmaitsze kształty, każdy najchętniej korzysta jednak z foremki w kształcie prosiaczka. Ze skrawków ulepione zostaje zawsze największe ciastko będące później nagrodą w konkursie na odgadnięcie

ilości ziarenek grochu wsypanych przez dzieci do butelki.

Drugi dzień przygotowań zostaje poświęcony **wyprawie do lasu w poszukiwaniu choinki,** na którą – jak co

roku – wszyscy tatusiowie z sąsiadujących ze sobą zagród udają się wspólnie, razem ze wszystkimi dziećmi. W wigilijny poranek dzieci **wybierają się wspólnie** do dziadziusia Britty i Anny **ze świątecznymi życzeniami** oraz **zanoszą kosz pełen smakołyków** do Kristin z Zagajnika. Popołudnie poświęcone jest zwykle **ubieraniu choinki,** po którym następuje już tylko niecierpliwe **oczekiwanie na pierwszą gwiazdkę** i początek wspaniałej, długo przygotowywanej przez mamusię kolacji.

Po zmroku dzieci **przywdziewają maski krasnoludków i roznoszą po sąsiednich zagrodach gwiazdkowe prezenty.** Nadchodzi wreszcie pora, by **zasiąść przy suto zastawionym stole i dobrać się do świątecznych potraw,** wśród których znajduje się kasza skrywająca migdał – wedle przesądu znalazca migdała stanie na ślubnym kobiercu w przeciągu najbliższego roku. Po kolacji na stole pojawiają się świece, a Lasse w przebraniu krasnoludka Jultomte wnosi do pokoju worek pełen

prezentów. **Wigilijny wieczór zwieńczają wspólne tańce wokół choinki.** Lisa stwierdza, **że świąteczny czas jest najweselszym czasem w całym roku i sykoda,y** Gwiazdka nie zdarza się trochę częściej.

Motywy

Motyw przyjaźni

Przyjaźń łącząca dzieci zamieszkujące Bullerbyn jest szczerą i trwałą. Wspólnie spędzają czas, bawią się, przeżywają ważne wydarzenia i szalone przygody. Mimo tego, że czasem dzielą się na obozy

chłopców i dziewczyn, potrafią zgodnie, wspólnie się bawić. Spędzając ze sobą mnóstwo czasu, mają jednocześnie wiele tajemnic, które ich od siebie odróżniają. Każde z nich ma tak naprawdę swoją osobowość i charakter, ale patrząc na nich jako na grupę, odnosi się wrażenie, że nie potrafią bez siebie żyć. Pomagają sobie wzajemnie i mogą na siebie liczyć w każdej sytuacji - przykładem jest historia Lassego, który wpadł do przerębla, a pozostali bohaterowie wspólnymi siłami wyciągnęli go z wody.

Motyw szkoły

Gdy kończą się wakacje i ferie mali bohaterowie z Bullerbyn chodzą do szkoły, pokonując wcześniej godzinną drogę. Bardzo lubią

swoją nauczycielkę i gdy ta zachorowała, dzieci z ochotą pomogły jej w obowiązkach i przygotowały obiad. Szkoła jest dla nich nie tylko miejscem nauki - to doskonałe pole do żartów. Zwłaszcza chłopcy mają skłonność do psot, czasami przeszkadzają w lekcjach. Gdy nadchodzą egzaminy, wszyscy dają sobie z nim radę. Najpilniejszą uczennicą jest Britta, niewielkie kłopoty ma tylko Bosse. Bohaterowie jednak nawzajem sobie pomagają, co utrwala ich przyjaźń także w szkole.

Motyw przyrody

Dzieci większość wolnego czasu spędzają na świeżym powietrzu. Las, jezioro i łąki w Bullerbyn zamieniają się w wyspę skarbów, wioskę Indian czy zamek księżniczek. Przyroda jest nieodłącznym elementem życia dzieci. Jest ona także dla nich światem pełnym zagadek, kryjówek - stogi siana okazują się wspaniałą możliwością do budowania tuneli i jam, w których można się ukryć. Ważne jest również, że zmieniające się pory roku, a tym samym przyroda, decydują o zabawach małych bohaterów. Zimą jeżdżą na sankach i łyżwach na pobliskim jeziorze, a wiosną spędzają czas na łące lub nad strumykiem. Zawsze jednak dbają o środowisko naturalne, pokazując szacunek do przyrody.

Plan wydarzeń

Część I

1. Lisa opowiada o Bullerbyn i mieszkających tam dzieciach.
2. Dziewczynka opisuje swoich braci, Lassego i Bossego.
3. Lisa na siódme urodziny dostaje własny pokój i mnóstwo prezentów.
4. Kończy się szkoła, zaczynają wakacje.
5. Dzieci pomagają rodzicom plewić rzepę.
6. Olle dostaje psa.
7. Lisa opowiada o dziadku Anny i Britty, który jest wspólnym dziadkiem wszystkich dzieci.
8. Zaczyna się zwózka siana.
9. Chłopcy chowają się przed dziewczynkami w grotach w stogach siana.
10. Dzieci nocują w stogu.
11. Lisa i Anna chcą uciec z domu.
12. Dziewczynki urządzą sobie pokój w rozpadlinie skalnej, chłopcy budują szałas na pastwisku.
13. Dzieci wracają do szkoły.
14. Rodzice wyjeżdżają z domu, dzieci przebierają się w ubrania dorosłych.
15. Nadchodzi wielka śnieżycza, utrudnia powrót dzieci do domu.
16. Przygotowania do świąt Bożego Narodzenia.

Źródło: eszkola.pl

Część II

1. Olle ma małą siostrę.
2. Dzieci z Bullerbyn świętują Gwiazdkę.
3. Zima, dzieci jeżdżą na sankach.
4. Sylwester – dzieci czuwają do północy, czekając na Nowy Rok.
5. Wizyta u cioci Jenny.
6. Lasse wpada do przerębla.
7. Koniec ferii zimowych, powrót do szkoły.
8. Nadchodzi Wielkanoc.
9. Lisa i Anna idą na zakupy do Wielkiej Wsi.
10. Dzieci idą do młyna, by podglądać Wodnika.
11. Chrzcziny siostry Ollego.
12. Dzieci szukają skarbu na wyspie.
13. Lisa i Anna chcą sprawiać ludziom przyjemność.
14. Urodziny dziadka – kończy 80 lat.

Część III

1. Bullerbyn odwiedza wytworna pani z córeczką.
2. Lisa dostaje swoje jagniątko.
3. Dziewczynka idzie z jagniątkiem do szkoły.
4. Ollemu rusza się ząb.
5. Lisa i Anna bawią się w strumyku.
6. Chłopcy chowają zęby mleczne w Skrzyni Mędrców, dziewczynki robią im dowcip.
7. Dzieci bawią się w Indiach.
8. Rozpoczynają się wakacje, obchody nocy świętojańskiej.
9. Dzieci zbierają wiśnie i sprzedają je przy drodze.
10. Lisa i Anna opiekują się małą siostrą Ollego.
11. Wyprawa nad jezioro Ciche, łowienie raków.

O AUTORCE

Szwedzka pisarka **Astrid Lindgren** (Ericsson) urodziła się 14 listopada 1907 r. w posiadłości Nas, leżącej w pobliżu Vimmerby, miasteczka w Smolandii, jako drugie dziecko zamożnego rolnika Samuela Augusta Erissona i jego żony Hanny

Miała troje rodzeństwa: Gunar, Stina, Ingegerd.

Naukę szkolną rozpoczęła w wieku 7 lat; gdy miała 13 lat, jedno z jej wypracowań ukazało się w "Gazecie Vimmerby".

W wieku 16 lat zdała egzamin końcowy w gimnazjum z celującą oceną ze szwedzkiego. Rok później zaproponowano jej pracę w "Gazecie Vimmerby"; była korektorką oraz pisała krótkie notki i reportaże.

W 1926 roku wyjechała do Sztokholmu. Tam po ukończeniu

kursów maszynopisania zatrudniła się na stanowisku prywatnej sekretarki w Szwedzkiej Centrali Księgarskiej.

Wiosną 1931 wyszła za mąż za Sture Lindgrena, przestała pracować na etacie, ale w domu nadal redagowała przewodnik dla Królewskiego Klubu Automobilowego. Miała dwoje dzieci: syna Larsa i córkę Karin.

Wiosną 1944 roku zaczęła spisywać historie o **Pippi Pończoszance**, postaci wymyślonej przez jej córkę. W tym samym roku autorka napisała kolejną powieść: "**Zwierzzenia Britt - Marii**" i wysłała ją do wydawnictwa, które ogłosiło konkurs na książkę dla dziewcząt. W konkursie tym otrzymała drugą nagrodę.

W rok później (1945 r.) w tym samym wydawnictwie uzyskała pierwszą nagrodę za „**Pippi Langstrumpf**”, a w 1946 roku także pierwszą nagrodę za powieść detektywistyczną dla młodzieży "**Detektyw Blomkvist**". Wtedy przestała pracować w biurze jako sekretarka. Została kierowniczką redakcji dla dzieci w wydawnictwie **Rabe`n i Sjogren**. Pracowała na tym stanowisku 25 lat. Napisała ponad 40 książek i otrzymała wiele nagród np. **Medal H. Ch. Andersena**.

Astrid Lindgren zmarła **28 stycznia 2002 r.**, w wieku 94 lat.

- ❖ *Zwierzzenia Britt-Mari*, (1944)
- ❖ *Pippi Pończoszanka*, w Polsce znana też jako *Fizia Pończoszanka*, (1945, wydanie polskie 1961)
- ❖ *Pippi wchodzi na pokład* (1946)

- ❖ *Detektyw Blomkvist*, (1946)
- ❖ *Dzieci z Bullerbyn*, (1947, wydanie polskie 1957)
- ❖ *Nils Paluszek*, (1949)
- ❖ *Rasmus, rycerz Białej Róży*, (1953)

- ❖ *Dzieci z ulicy Awanturników*, (1958)
- ❖ *Madika z Czerwcowego Wzgórza*, (1960)
- ❖ *Lotta z ulicy Awanturników*, (1961)
- ❖ *Karlsson z dachu lata znów*, (1962)

- ❖ *Emil ze Smalandii*, (1963)
- ❖ *My na wyspie Saltkrakan*, (1964)
- ❖ *Latający szpieg czy Karlsson z dachu*, (1968)

- ❖ *Bracia Lwie Serce*, (1973)
- ❖ *Madika i berbec z Czerwcowego Wzgórza*, (1976)
- ❖ *Ronja, córka zbójnika*, (1981)